

Svjetski dan knjige i autorskih prava

23. travanj

World Book and Copyright Day

Journée mondiale du livre et du droit d'auteur

April 23rd. 2008. 23 avril

Illustration by Andra Petrik-Huseončić, courtesy of Kšćimir Promet Publishing, Zagreb

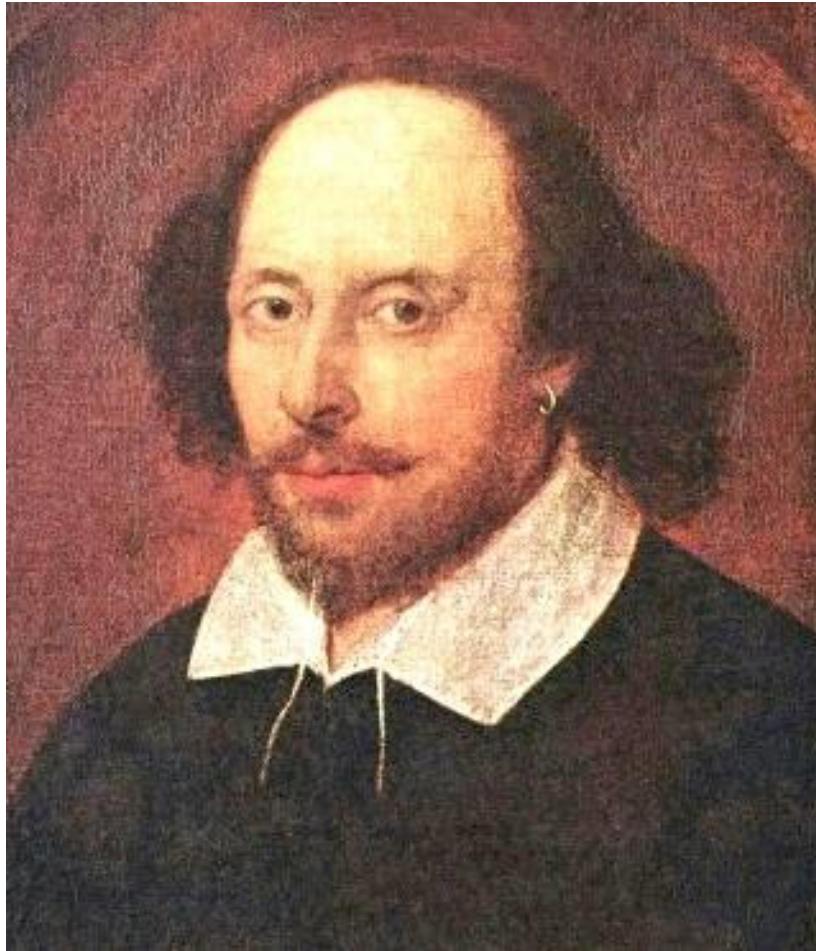
UNESCO obilježava Svjetski dan knjige i autorskih prava

kao simboličan datum u svjetskoj
književnosti jer su toga dana

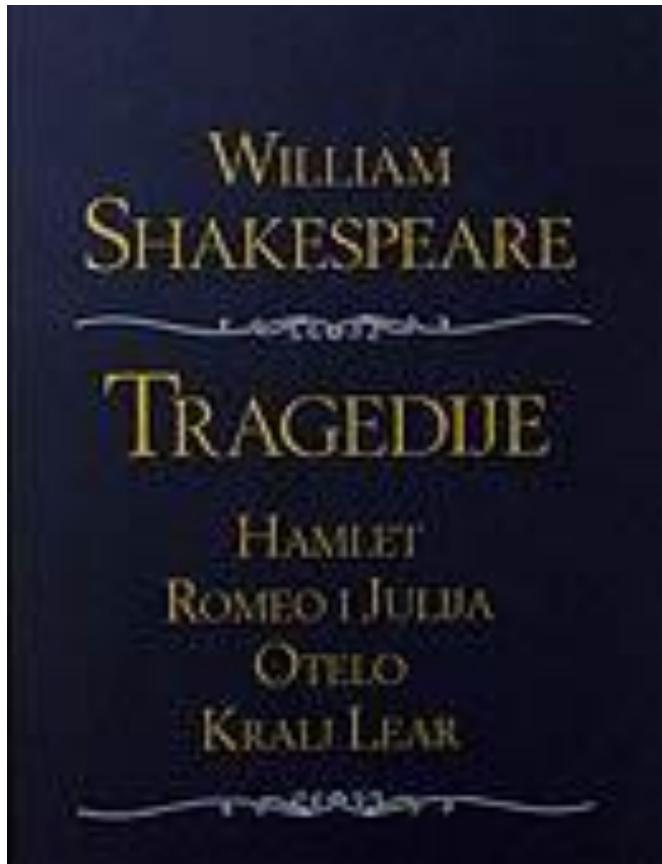
1616. godine

umrli

William Shakespeare

Poznata djela - tragedije

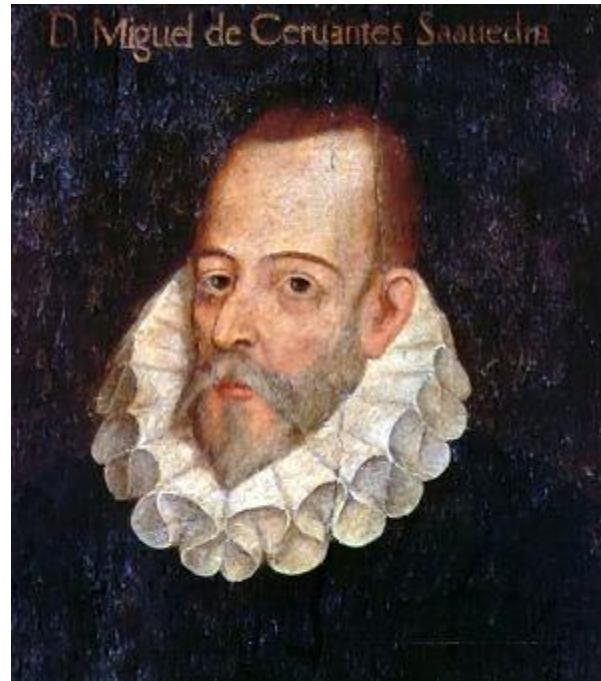
- Romeo i Julija
- Hamlet
- Otelo
- Kralj Lear

Djela u njegovo vrijeme
završavaju neobično – istražite!

Miguel de Cervantes

1547. – 1616.

Najpoznatije djelo

- Don Quijote
- Kroz povijest
zabranjivano
djelo

Borba s vjetrenjačama

- Pojam « Borba s vjetrenjačama» označava borbu koja je uzaludna i besmislena
- U djelu Don Quijote nasrće na vjetrenjače uvjeren da su posrijedi krakati gorostasi,
- objašnjava Sanchu Panzi da je čarobnjak Freston pretvorio divove u mlinove samo da mu otme slavu pobjede.

U Kataloniji je običaj uz kupljenu knjigu i darovati ružu na dan Svetog Jurja.

Sveti Juraj

St. George, pray for us! ***
*** Hl. Georg bitte für uns!

Legenda

- Sveti Juraj prikazuje se u odori rimskog vojnika na bijelom konju (simbol čistoće) kako zamahuje mačem. Već prije, koplje je bacio u neman - zmaja

Zagreb

Odluka o obilježavanju
Svjetskoga dana knjige i
autorskih prava
donesena je
na Općoj konferenciji
UNESCO-a
održanoj u
Parizu 1995.
godine.

COPY RIGHT

- potaknuti na čitanje te promicati izdavaštvo i zaštitu intelektualnog vlasništva putem zaštite autorskih prava.

Autorsko djelo i autorsko pravo

Autorsko djelo je individualna tvorevina iz područja književnosti, glazbe, filma, računalnog softvera, arhitekture, znanosti i umjetnosti bez obzira na vrstu, način i oblik izražavanja.

Autorsko pravo je pravo koje uživaju stvaratelji (**autori**) književnih, znanstvenih i umjetničkih djela (**autorska djela**), a koje im daje isključivo pravo korištenja ili odobravanja drugima korištenja svog djela, a uključuje i sustav zaštite tih prava

AUTORSKO PRAVO

Što nije autorsko pravo?

Tvorevine koje nisu autorskopravno zaštićene su:

- dnevne vijesti ili razne informacije koje imaju karakter kratke vijesti sadržane u obavještenju za štampu,
- **ideje, koncepti, postupci, radne metode, matematičke operacije, načela ili otkrića,**
- politički govor i govor održani tokom sudske rasprave,
- narodne književne i umjetničke tvorevine,
- službeni tekstovi iz oblasti zakonodavstva, uprave i sudstva.

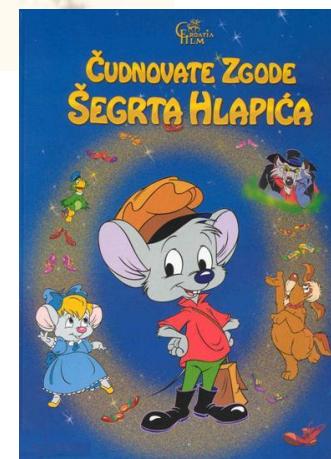

Trajanje autorskog prava

Autorsko pravo traje za **života autora i sedamdeset godina nakon njegove smrti**, bez obzira kada je autorsko djelo zakonito objavljeno.

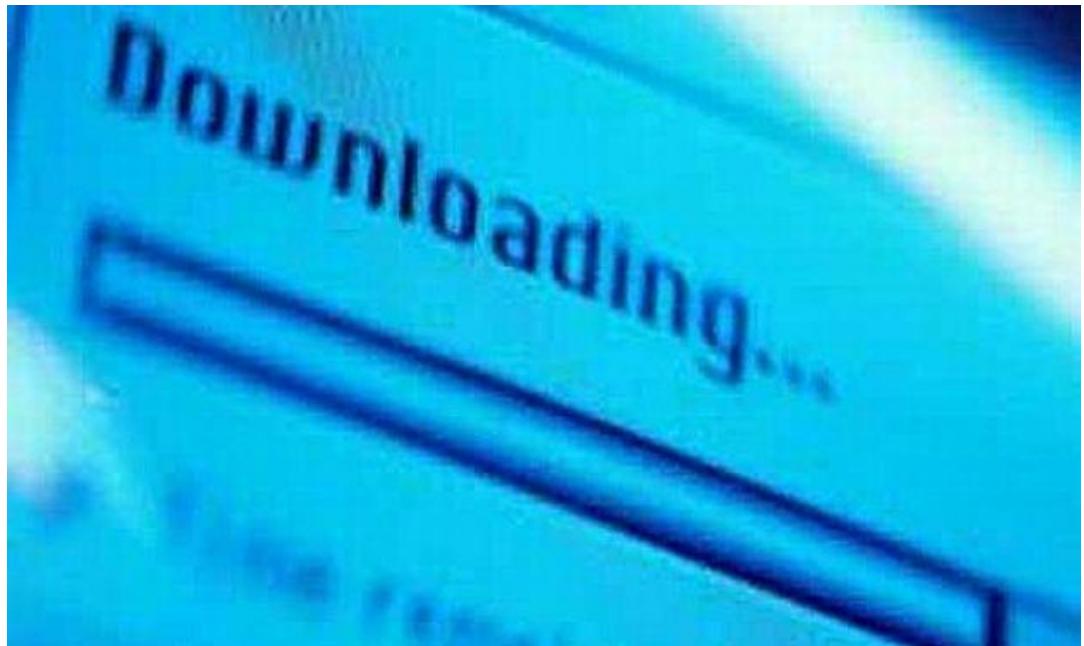
Ivana Brlić Mažuranić 1938.

Prestankom autorskog prava, autorsko djelo postaje javno dobro, te se može slobodno koristiti uz obvezu priznanja autorstva, poštivanja autorskog djela te časti ili ugleda autora.

Javno dobro

Prestankom autorskog prava,
autorsko djelo postaje javno dobro,
te se može slobodno koristiti uz
obvezu priznanja autorstva,
poštivanja autorskog djela te časti
ili ugleda autora.

Primjeri

Na jednom od albuma Severine Vučković, nalaze se slike poznatog slikara naivca F. Klopotana.

Omot i knjižica albuma ukrašeni su motivima hrvatskih naivaca **Ivana Rabuzina, Ivana, Josipa i Milana Generalića** te, između ostalih, i Franje Klopotana.

F. Klopotan je tužio Severinu zbog povrede autorskih prava i naravno dobio odštetu.

ZAMP

ZAŠTITA MUZIČKIH AUTORSKIH
PRAVA

HDS ZAMP obavlja djelatnost
ostvarivanja i zaštite autorskih
glazbenih prava za oko **300**
redovnih i 7000 pridruženih
članova te više od **2 milijuna**
inozemnih autora

VJENČANJA

Prilikom održavanja većih okupljanja i izvođenja raznih skladbi i pjesama (bendovi) organizator je dužan uplatiti naknadu ZAMP-u

Iz prikupljenih sredstava najizvođenijim na kraju godine uplaćuju se naknade

ZAMP

ZAŠTITA MUZIČKIH AUTORSKIH
PRAVA

HDS ZAMP obavlja djelatnost
ostvarivanja i zaštite autorskih
glazbenih prava za oko **300**
redovnih i 7000 pridruženih
članova te više od **2 milijuna**
inozemnih autora

ZAMP

ZAŠTITA MUZIČKIH AUTORSKIH
PRAVA

HDS ZAMP obavlja djelatnost
ostvarivanja i zaštite autorskih
glazbenih prava za oko **300**
redovnih i 7000 pridruženih
članova te više od **2 milijuna**
inozemnih autora

ZAMP

U praksi se može dogoditi i ovo:

ZAMP-ovci su pročitali vijest o školskoj priredbi na lokalnom portalu te su OŠ Bijaći u Kaštel Novom poslali obrasce za prijavu glazbene priredbe i popis glazbenih djela za koja moraju platiti autorsku naknadu

Izvedene su skladbe i pjesme:

Duška Mucala 'Za milijarde dolara'
te 'nekoliko koračnica' u izvedbi
HGD Zrinski.

